

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням селищної ради
від _____ 2025 р. № _____

ПРОГРАМА
захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених
батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та
безпритульності, розвитку сімейних форм
виховання дітей на 2026 – 2028 роки

селище Солотвин

Паспорт Програми
захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених
батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та
безпритульності, розвитку сімейних форм
виховання дітей на 2026 – 2028 роки

- 1. Ініціатор розроблення Програми (замовник):** Солотвинська селищна рада
- 2. Розробник Програми:** служба у справах дітей Солотвинської селищної ради
- 3. Термін реалізації Програми:** 2026-2028 роки.
- 4. Етапи фінансування Програми:** 2026 – 2028 роки.
- 5. Обсяги фінансування Програми:** в межах кошторисних призначень.

6. Очікувані результати:

- поліпшення становища сімей з дітьми, мінімізувати ризики неналежного виховання дітей у сім'ях та вилучення з них дітей;
- активізація роботи з сім'ями у сфері захисту прав, свобод та законних інтересів дітей, профілактики правопорушень, бездоглядності та безпритульності серед дітей;
- створення умов для реалізації права кожної дитини-сироти і дитини, позбавленої батьківського піклування, на виховання в сім'ї;
- створення умов для розширення мережі прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;
- створення умов для посилення захисту прав та інтересів дітей, які постраждали від жорстокого поводження, зокрема експлуатації та сексуального насильства, забезпечивши охоплення 100 відсотків таких дітей необхідною допомогою.

ПРОГРАМА
захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених
батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та
безпритульності, розвитку сімейних форм
виховання дітей на 2026 – 2028 роки

Загальні положення

Дитинство – найважливіший, самобутній і неповторний період у становленні особистості. Саме в цей час дитина формується фізично, психічно і інтелектуально, набуває необхідних знань, умінь та навичок. І саме в цей період вона потребує найбільшої уваги та захисту. Упродовж останніх років досягнуто певного прогресу у сфері соціального захисту дітей та сімей з дітьми, але актуальними залишаються питання щодо поліпшення ефективності діяльності, спрямованої на профілактику соціального сирітства, розроблення комплексних заходів підтримки сімей з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах.

Питання роботи з сім'ями, в яких діти проживають у складних життєвих обставинах, є найбільш актуальним та складним, тому що саме в цих сім'ях найчастіше відбувається ухилення або відсторонення батьків від виконання своїх обов'язків щодо дітей. Основні причини такої поведінки батьків є їх алкоголізм або наркоманія, асоціальний спосіб життя, безробіття, економічна нестабільність, злочинність, бідність. Сім'ї, в яких діти проживають у складних життєвих обставинах, є джерелом «соціального сирітства» (сироти при живих батьках). Залишаються непоодинокі випадки залишення дітей без батьківського піклування: розшук, арешт або перебування під вартою батьків, відібрання дитини у батьків без позбавлення батьківських прав, позбавлення батьків батьківських прав.

За статистичними даними на території громади проживає 5497 дітей. На обліку в службі у справах дітей станом на 30.06.2025 року перебуває 39 дітей, з них: 17 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 22 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Сім'я є основним осередком суспільства та природним середовищем для зростання і благополуччя всіх її членів, особливо дітей. Тому одним з прав дитини є право на проживання у складі сім'ї, разом з батьком і матір'ю, «право не розлучатися з батьками» і «право на їх піклування». Право на проживання у рідній сім'ї не можуть реалізувати діти-сироти та соціальні сироти, тобто діти, «виштовхнуті» різними життєвими обставинами з родинного кола.

Пріоритетом влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в громаді визначено саме сімейне виховання, а основними його формами – усиновлення, оформлення опіки (піклування), влаштування до прийомної сім'ї, дитячого будинку сімейного типу. В громаді функціонує 1 прийомна сім'я, в яких виховується 2 дітей. Таким чином, дітям, які не мають можливості виховуватися в біологічній родині, гарантується право на сімейне виховання, шляхом розвитку сімейних форм їхнього влаштування. Набуття

дитиною статусу дитини, позбавленої батьківського піклування або дитини-сироти (у разі смерті батьків) зобов'язує органи виконавчої влади і місцевого самоврядування активізувати процеси усиновлення дітей та розвивати різноманітні форми сімейного виховання дітей.

Заходами цієї Програми передбачено вирішити зазначені вище проблеми.

Мета Програми

Мета Програми полягає в створенні умов для всебічного розвитку та виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, подоланні дитячої бездоглядності та безпритульності, запобіганні дитячому сирітству, розвитку сімейних форм виховання дітей, забезпечення соціального захисту дітей військовослужбовців, які загинули, померли або визнані безвісно відсутніми захищаючи незалежність та територіальну цілісність України у війні проти російської федерації.

Основні завдання Програми

1. Захист прав та законних інтересів дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, дітей військовослужбовців, які загинули, померли або визнані безвісно відсутніми захищаючи незалежність та територіальну цілісність України у війні проти російської федерації.

2. Попередження дитячої бездоглядності та безпритульності.

3. Розвиток сімейних форм виховання дітей.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Забезпечення раціонального використання ресурсів Програми та розв'язання проблеми передбачається шляхом здійснення комплексу заходів, спрямованих на виконання таких пріоритетів:

- створення необхідних умов для виховання дітей в громаді, забезпечення їх безпеки та благополуччя;

- удосконалення превентивних заходів, спрямованих на формування здорового способу життя підростаючого покоління;

- зміцнення системи захисту прав та інтересів дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, дітей військовослужбовців, які загинули, померли або визнані безвісно відсутніми захищаючи незалежність та територіальну цілісність України у війні проти російської федерації;

- забезпечення догляду та виховання дітей, у тому числі дітей з інвалідністю, в сім'ях або в умовах, максимально наближених до сімейних;

- подальший розвиток сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, створення належних умов функціонування прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;

- посилення роботи з профілактики бездоглядності та безпритульності дітей;

- запровадження раннього виявлення сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм своєчасної та ефективної соціальної допомоги;
- активізація інформаційно-просвітницької роботи із запобігання усіх форм насильства над дітьми;
- впровадження дієвих форм і методів профілактики вчинення правопорушень дітьми;
- удосконалення системи захисту прав та інтересів дітей, які вчинили правопорушення.

Очікувані результати, ефективність Програми

Виконання Програми дасть змогу:

- поліпшити становище сімей з дітьми, мінімізувати ризики неналежного виховання дітей у сім'ях та вилучення з них дітей;
- активізувати роботу з сім'ями у сфері захисту прав, свобод та законних інтересів дітей, профілактики правопорушень, бездоглядності та безпритульності серед дітей;
- реалізувати право кожної дитини-сироти і дитини, позбавленої батьківського піклування, на виховання в сім'ї;
- розширити мережу прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;
- оптимізувати систему захисту прав та інтересів дітей, які постраждали від жорстокого поводження, зокрема експлуатації та сексуального насильства, забезпечивши охоплення 100 відсотків таких дітей необхідною допомогою.

Програмою передбачається здійснення моніторингу результативності та оцінювання ефективності заходів з виконання Програми.

Фінансове забезпечення Програми

Реалізація заходів Програми здійснюється за рахунок коштів селищного бюджету, інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Бюджетні призначення для реалізації заходів Програми передбачаються щорічно при формуванні селищного бюджету, виходячи із можливостей його дохідної частини.

**Перший заступник
селищного голови**

Наталія ТЮТЮННИК-КУПЧАК

Додаток до Програми захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, розвитку сімейних форм виховання дітей на 2026 – 2028 роки

Перелік заходів, обсяги та джерела фінансування Солотвинської селищної ради Програми захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, розвитку сімейних форм виховання дітей на 2026 – 2028 роки

№ з/п	Найменування заходу	Виконавець	Термін виконання	Орієнтовні обсяги фінансування, тис.грн.				Очікувані результати
				роки	всього	в т.ч. за джерелами фінансування		
						селищний бюджет	інші джерела	
1	2	3	4	5	6	7	9	10
1.	Виявлення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які виховуються в сім'ях, в яких батьки ухиляються від виконання батьківських обов'язків, не забезпечують необхідних умов для їх життя, навчання, виховання та розвитку; вжиття заходів до їх соціального захисту	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	захист прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах
2.	Ведення обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, формування їх особових справ	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	ведення Єдиного електронного банку даних дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського

								підкування
3.	Внесення до банку даних Єдиної інформаційно-аналітичної системи «Діти» інформації щодо обліку дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, потенційних опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, усиновлювачів, обліку дітей, які опинились у складних життєвих обставинах	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	удосконалення статистичного обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, і громадян України, які бажають взяти їх на виховання в сім'ю
4.	Забезпечення влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до сімейних форм виховання (передачу під опіку, піклування, на усиновлення, у прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу та ін.). Утримання дітей в закладах соціального захисту дітей (центри соціально-психологічної реабілітації дітей, центри підтримки сімей та дітей, малі групові будиночки тощо)	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	першочергове влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в сім'ї, під опіку або піклування, дитячі будинки сімейного типу, прийомні сім'ї
5.	Організація проведення перевірок дотримання прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування щодо забезпечення умов їх утримання, навчання, виховання та розвитку шляхом відвідування опікунів, піклувальників, прийомних сімей	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	забезпечення умов утримання, навчання, виховання та розвитку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які знаходяться під опікою та піклуванням
6.	Здійснення контролю за умовами утримання і виховання дітей у закладах	Служба у справах дітей	впродовж року	2026 2027	- -	- -	- -	створення належних умов утримання і

	для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, спеціальних установах і закладах соціального захисту для дітей незалежно від форми власності	Солотвинської селищної ради		2028	-	-	-	виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
7.	Здійснення контролю за дотриманням житлових та майнових прав дітей, особливо дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, контролю за цільовим використанням аліментів	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	захист житлових та майнових прав дітей, особливо дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
8.	Проведення обстежень житлово-побутових умов проживання дітей в сім'ях, які перебувають в складних життєвих обставинах	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	вирішення проблем сімей з дітьми, надання їм комплексної допомоги, попередження насильства в сім'ї, жорстокого поводження з дітьми
9.	Здійснення перевірок стану додержання законодавства про працю неповнолітніх на підприємствах, установах і організаціях різних форм власності	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	недопущення використання найгірших форм дитячої праці, забезпечення дітей належними гарантіями праці, захист їх трудових прав
10.	Організація проведення рейдів з питань дитячої безпритульності та бездоглядності; додержання законодавства в діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, які надають послуги у сфері розваг; додержання законодавства закладами торгівлі, які здійснюють реалізацію алкогольних та тютюнових виробів	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	профілактика бездоглядності та правопорушень серед дітей, зниження дитячої злочинності, покращення організації дозвілля в клубних закладах громади

11.	Проведення в закладах освіти громади роботи з профілактики правопорушень та злочинності, негативних явищ в дитячому середовищі та насильства в сім'ї щодо дітей	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	зниження рівня правопорушень серед дітей, підвищення рівня правової освіти дітей
12.	Проведення профілактичних рейдів «Діти вулиці», «Автостанція», «Ринок» (виявлення дітей, які бродягують, займаються жебрацтвом та пропускають заняття в навчальних закладах)	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	запобігання бездоглядності та безпритульності серед дітей, профілактика негативних явищ в дитячому середовищі
13.	Розвиток сімейних форм виховання дітей (опіка, піклування, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, усиновлення та ін.).	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	поширення практики організації різних форм родинного виховання дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків
14.	Виявлення сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах та виховують дітей шкільного віку, для надання їм адресної допомоги при підготовці до нового навчального року, виявлення дітей шкільного віку, які не охоплені навчанням на початок навчального року та запобігання їх бездоглядності (Всеукраїнська акція «Урок»)	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	забезпечення здобуття дітьми повної середньої освіти, надання адресної допомоги дітям із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах при підготовці до нового навчального року
15.	Надання дітям, які зазнали фізичного, психологічного чи інших видів насильства відповідної допомоги та вжиття заходів для захисту дитини з метою запобігання будь-якого виду насильства з боку батьків та інших сторонніх осіб	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень	- -	захист прав та інтересів дітей, які постраждали від такого насильства, формування ненасильницьких моделей поведінки серед дітей

16.	Створення та забезпечення діяльності «Дитячої громадської приймальні» та Дитячої ради	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень	- -	підтримка дитячих ініціатив, залучення дітей до прийняття рішень, що стосуються дітей
17.	Проведення семінарів, акцій, круглих столів, конференцій з питань запобігання бездоглядності серед дітей, профілактики негативних явищ в підлітковому середовищі, впровадження нових форм сімейного виховання	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень	- - -	поширення практики сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
18.	Участь у Всеукраїнській інформаційно-профілактичній акції «Відповідальність починається з мене». Реалізація проектів «Контроль продажів», «Відповідальне товариство», «Безпечні ночі мого населеного пункту»	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	- - -	- - -	- - -	організація системи інформаційної, лекційно-тренінгової та первинної профілактичної роботи дітей серед своїх ровесників з проблем профілактики негативних явищ у дитячому середовищі
19.	Забезпечення організації підготовки і проведення святкових заходів, присвячених Міжнародному Дню захисту дітей, Дню усиновлення, Всесвітнього Дня дитини, річниць прийняття Конвенції ООН про права дитини, інших державних, місцевих та релігійних свят, в тому числі проведення екскурсій, розважальних шоу, відпочинкових та навчальних програм, придбання та оплата, пізнавальних, розвивальних іграшок, товарів та предметів, оплата транспортних послуг, оплата послуг харчування для дітей-сиріт	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень	- - -	посилення уваги до проблем дітей, захисту їх законних інтересів, розвиток творчих здібностей дітей громади, заохочення їх до творчої праці, підтримка дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах,

	та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітей військовослужбовців, які загинули, померли або визнані безвісно відсутніми захищаючи незалежність та територіальну цілісність України у війні проти російської федерації							дітей військовослужбовців, які загинули, померли або визнані безвісно відсутніми захищаючи незалежність та територіальну цілісність України у війні проти російської федерації
20.	Проведення добродійних акцій «Миколай іде до дітей», «Великодній кошик», «Шкільний портфель» для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітей військовослужбовців, які загинули, померли або визнані безвісно відсутніми захищаючи незалежність та територіальну цілісність України у війні проти російської федерації	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	щорічно	2026 2027 2028	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень	- - -	підтримка дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітей військовослужбовців, які загинули, померли або визнані безвісно відсутніми захищаючи незалежність та територіальну цілісність України у війні проти російської федерації
21.	Літній табір відпочинку та творчого розвитку «Містечко Доброти» для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітей військовослужбовців, які загинули, померли або визнані безвісно відсутніми захищаючи незалежність та територіальну	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	липень-серпень щорічно	2026 2027 2028	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень	- - -	забезпечення оздоровлення та відпочинку дітей, їх реабілітація та соціальна адаптація

	цілісність України у війні проти російської федерації							
22.	Випуск методичних посібників, буклетів, пам'яток з питань захисту прав дитини, впровадження сімейних форм виховання дітей, запобігання насильству та жорстокого поводження з дітьми та ін.	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень	- - -	популяризація сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
23.	Інформування громадськості про стан дотримання прав дітей, реалізацію державної політики з питань дітей через засоби масової інформації та соціальні мережі	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень	- - -	посилення уваги суспільства до проблем дітей, захисту їх прав і законних інтересів
24.	Безкоштовний проїзд дітей пільгових категорій	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	впродовж року	2026 2027 2028	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень	- - -	підтримка дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах
25.	Квартирний облік дітей-сиріт, дітей, позбавленого батьківського піклування	Служба у справах дітей Солотвинської селищної ради	Впродовж року	2026 2027 2028	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень	- - -	підтримка дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах
	ВСЬОГО:			2026 2027 2028	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень		

Перший заступник селищного голови

Наталія ТЮТЮННИК-КУПЧАК